

MEDIA GRAFICA

GMf

Utges av Grafiska Medieförbundet

Nr2 2007

Årets GMf:are
brinner för vår miljö

*Linda Schentz fick
utmärkelsen Årets
GMf:are på RS.*

3-G-projektet:

Tar kliv för hälsa
och lönsamhet

helhet

Exakta erbjuder allt från idé och layout till tryck och distribution av färdiga trycksaker.

grafisk formgivning

fotografering

repro

digitaltryck

tryck

distribution

trading

www.exakta.se | 0451-70 65 10

exakta

Psssst!

Tipsa oss om andra chefer som har nytta av ett medlemskap i Ledarna. Du får ett biobesök eller en pocketbok för varje medlem du rekryterar. Mer information på www.ledarna.se/tipsa eller ring 0200-87 11 11.

ledarna
SVERIGES CHEFSORGANISATION

RS sade ja till färre avdelningar

Så har ett år gått och vi står beredda att åter möta en sommar. Förhoppningsvis blir den varm och skön samt ger alla möjlighet att samla kraft inför kommande arbetsuppgifter. Såväl de som väntar på arbetsplatser runt om i vårt land, som de i hemmet eller i det arbete många lägger ner i intresseorganisationer av olika slag. Ser jag i första hand till GMf och Ledarna står vi, som andra organisationer inför den stora utmaningen att finna de som vill ställa upp och ta sig an uppgifter.

Vid vårt representantskapsmöte (RS) i april presenterade Organisationskommittén sin rapport, som avslutades med följande förslag till RS:

- att förbundsstyrelsen ska arbeta för sammanslagningar av avdelningar i den omfattning som rapporten anger;
- att förbundsstyrelsen får i uppdrag att utarbeta grundstadgar för avdelningar;
- att förändra GMfs hemsida och erbjuda avdelningarna egna hemsidor på sätt som anges i rapporten samt
- att Organisationskommittén i och med rapporten har slutfört sitt uppdrag.

RS beslutade enligt förslagen och arbetet med att förändra hemsidan har redan startat. I första hand blir det förändringar av redaktionell karaktär i texterna men den kommer även att ges en modernare utformning. Samtidigt kommer de avdelningar som vill finnas med på den att förhoppningsvis redan under hösten ges den möjligheten.

Under den diskussion som följde på Organisationskommitténs rapport framfördes på nytt från många deltagare de svårigheter som möter avdelningarnas valberedningar. Förslaget att som rapporten anger bilda åtta avdelningar mottogs därför positivt. Förhoppningen är att med bland annat färre men större avdelningar skapa ökad aktivitet. Nu kan vi säkert vara överens om att det inte bara är att slå samman avdelningar efter beslut i förbundsstyrelsen. Jag anser att det här måste få ta tid och ske i samarbete med och mellan berörda avdelningar. Det finns exempel

på sammanslagningar, som skett på initiativ av avdelningar och där resultatet förefaller ha blivit till glädje för medlemmarna. Jag tänker då på sammanslagningarna i Skåne och Västsvrige.

RS gav också förbundsstyrelsen i uppdrag att bjuda in avdelningarna till ett möte med förbundsstyrelsen senare i år. Det planeras äga rum när förbundsstyrelsen har sitt tvådagarsmöte lördag-söndag den 8-9 december. En viktig fråga bland många andra att fundera över och diskutera när vi ses är hur vi ska locka yngre medlemmar till förtroendeuppdrag inom GMf. I vilken takt och hur vi slår samman avdelningarna kan vi ha olika uppfattningar om men säkert finna lösning på. En sak tror jag vi definitivt kan vara överens om. Kan vi inte locka nya, yngre att ställa upp som förtroendevalda så har vi i en framtid ingen eller ringa verksamhet i våra avdelningar oavsett dess antal. I min inledning sa jag att många arbetsuppgifter väntar på oss efter sommaren och här har vi en gemensam uppgift som jag hoppas att vi tillsammans ska kunna lösa.

GMf firar som säkert många känner till 100 år 2008 och fler nya, yngre förtroendevalda skulle vara en gåva väl värd att ge 100-åringen.

Trevlig sommar önskar jag och förbundsstyrelsen!

Hans Forssten

Hans-Erik Forssten, förbundsordförande
hans.forssten@swipnet.se

MEDIA GRAFICA

GRAFISKA MEDIEFÖRBUNDET

Innehåll

Ledare.....	3
2006 års GMfare utsedd	4
Hälsoutvecklingsprojekt bygger friskare företag	6
Så bygger du vi-känsla i teamet.....	7
Först när medarbetarna har lyckats så har chefen lyckats.....	8
Berlingpriset åter i rampljuset.....	10
Rapport från GMF:s årsmöte.	12
GMf på studiebesök hos Aller-koncernen	13
Mediakryptot.....	15

Redaktör: Kerstin Orsén
kerstin.orsen@ledarna.se
Adress: Sankt Eriksgatan 26
Box 120 69, 102 22 Stockholm
Tel: 08-598 990 97
Fax: 08-598 990 10
Ansvarig utgivare: Kerstin Orsén
I redaktionen: Gerhard Dreilich,
Lars-Erik Karlsson,
Karl-Erik Andersson
Produktion: exakta media, Malmö
Tryckning: exakta tryck, Hässleholm, 2007
Annonser: Monika Fogelberg
Tel: 0451-70 65 93
E-mail: monika@exakta.se
ISSN 0017-2979

Årets GMf:are brinner för

Vid representantskapsmötet den 21 april 2007 presenterades 2006 års GMfare. Utmärkelsen gick till Linda Schentz, Sävedalen. Linda arbetar till vardags som miljökoordinator inom Strålfors-koncernen.

Foto: Åsa Englund

Vid mötet överlämnades statyetten Årets GMfare samt blomstercheckar av förbundsordförande Hans-Erik Forssten.

– Jag blev väldigt snopen. Jag trodde inte att jag kunde vara kandidat till priset, men nu när jag väl har smält det är jag väldigt stolt, säger en glittrande glad Linda Schentz som fick varma applåder av representantskapets när hon tog emot priset.

Juryn säger i sin motivering bland annat att Linda Schentz engagerat och aktivt deltagit i organisationskommitténs arbete. Där har hon tillsammans med arbetsgruppen lyckats formulera bra alternativ till kommande organisationsförändringar.

Skapa nätverk

Linda Schentz berättar att hon möter många engagerade eldsjälur i samband med GMfs kongresser och RS. En bild som förstärks under arbetet med att utveckla organisationen.

– Det känns väldigt inspirerande att engagemanget är så stort.

På hennes önskelista står att GMf skulle jobba mer med att skapa tillfällen för utbyte mellan avdelningarna.

– När man sitter i en avdelningsstyrelse och inte åker till RS eller kongressen kan det kännas lite ensamt. Men nu märker man att det faktiskt finns många fler som sitter på andra avdelningar och brottas med samma frågor. Vi skulle kunna nätverka mer. GMf skulle också kunna ge fler möjligheter att skapa nätverk rent arbetsmässigt, säger Linda Schentz.

Annars är hennes hjärtefråga miljön. Som miljökoordinator på Strålfors arbetar hon med att samordning av koncernens miljö- och arbetsmiljöarbete, analysering av verksamhetens miljöpåverkan och hur man kan minimera dess miljöbelastning.

– Jag blir ofta positivt överraskad över att miljöarbetet alltmer ses som en naturlig del i verksamheten. Ta till exempel avfallshanteringen. Idag är det en självklarhet att vi ska källsortera avfallet.

Miljöbelastande bransch?

Nyligen publicerades uppgiften att grafisk industri tillhör en av de mest miljöbelastande branscherna i världen. Men så illa tror inte Linda Schentz att det är.

– Generellt sett, så har jag svårt att

tänka mig att det skulle vara tredje värsta branschen i världen. Dessutom har ju utvecklingen av prepress och tryckkemikalier gjort att miljöbelastningen minskat betydligt. Sedan beror det såklart på vilka företag man tittar på, vissa släpper nog ut mycket, men många har slutna system. I Sverige finns det ju en del lagkrav som gjort att miljöpåverkan minskat och här skärps kraven kontinuerligt. Lösningssmedelsutsläpp är något som fortfarande finns på tryckerier, men även här har det hänt mycket. På de tryckerier jag har sett använder man bättre tvättvätskor och mindre koncentrerade lösningsmedel idag.

Miljöpåverkan från grafisk industri kommer från:

- Materialanvändningen
- Kemikalieanvändningen
- Energianvändningen
- Transporter

Det finns en hel del att göra för att minska miljöbelastningen.

Linda Schentz refererar till undersökningar som visar att så mycket som tre fjärdedelar av en trycksaks totala miljöbelastning kommer från papperstillverkningen. Endast en fjärdedel kommer från tryckeriet även om belastningen varierar med tryckmetod.

– Därför arbetar vi på Strålfors med att minimera pappersspillet. Spillmängderna mäts och följs upp vid varje tryckpress. Naturligtvis innebär minskade spillmängder även minskade materialkostnader. Miljöarbete handlar ofta om effektiv resursanvändning vilket även främjar ekonomin.

Det finns flera exempel på hur företagen faktiskt kan tjäna pengar och samtidigt värna om vår miljö:

– Du kan se över kemikalie- och energi-användningen, titta på eventuella utsläpp av tungmetaller och silver. Positivt är att film- och plåtframställning numera ofta har slutna system och genom ctp (computer to plate) utsluts filmsteget. Det har minskat miljöpåverkan betydligt.

Stäng av maskinerna

På Strålfors anläggning i Göteborg har ett projekt för att minska energiförbrukningen genomförts.

– Då handlade det om att stänga av

miljöfrågor

Foto: Åsa Englund
En överraskad Linda Schentz fick utmärkelsen Årets GMfiare. Idag står statyetten på hennes skrivbord.

maskiner och utrustning som inte används och att ventilation och värme körs på ett effektivt sätt. Det har gjorts betydande besparingar som både minskar miljöbelastningen och våra energikostnader, berättar Linda Schentz.

Återvinn optimalt

– Vi jobbar hela tiden med att skicka så mycket som möjligt till återvinning. Idag finns det så många fler fraktioner som går att återvinna. Ta till exempel hylsan från pappersrullarna som tidigare oftast har slängts kan nu återvinnas. Papper har ju gått att återvinna länge men även här finns numera möjlighet att återvinna fler olika slags papperskvaliteter eller papper innehållande till exempel fönsterkuvert. Trots att vi återvinner allt mer papper skriker bruken efter mer. Det finns ett stort värde i returpapper.

Miljömärkning

Nyligen förlängde Strålfors sin licens för att svanemärka trycksaker enligt de nya kriterierna. Det som skiljer mot tidigare är att tryckerier haft licens att sätta svanen på trycksaker men nu är hela tryckeriet svanemärkt.

– Vi har möjlighet att sätta svanen på våra trycksaker idag. Det som avgör om man kan svanemärka produkten eller inte är vilket papper kunden väljer, förklarar Linda Schentz.

Planera transporter

I Sverige är det just nu mycket fokus på lastbilstransporter eftersom de fortsätter öka vilket inte är i linje med minskad klimatpåverkan. På Strålfors transporteras det inkommande pappret med tåg istället för lastbil där det är möjligt. Vidare deltar Strålfors i ett projekt som heter Forum för Hållbara transporter, vilket drivs av Vägverket.

– Syftet är att ta fram ett verktyg där aspekterna säkerhet och miljö lyfts fram. Verktyget ska användas mot dem vi köper våra transporter av.

Bilarnas fyllnadsgrad, bränsleförbrukning och utsläpp är en del av det som bedöms när det gäller miljö. När det gäller säkerhet bedöms rutiner för kör- och vilotider, hastighetsreglering och användande av alkohol bland annat, säger Linda Schentz.

Bli mer miljömedveten

Allt fler privatpersoner frågar sig också vad de kan göra själva för att minska miljöpåverkan i vardagen. Inte minst Al Gores film En obekvämsanning har fått fart på debatten och många tankar. I filmen finns en hoppfull ton att det går att vända trenden och minska uppvärmningen.

– Absolut. Jag tror att det går att vända utvecklingen. Börjar det hända saker redan nu så behöver vi kanske inte märka av klimatförändringar så mycket. I Sverige har det verkligen börjat röra på sig. Fler människor har börjat tänka på hur

man själv påverkar klimatet och kanske låter bilen stå någon dag i veckan, stänger av apparater eller belysning hemma.

Plånbokstips

Andra tips Linda Schentz delar med sig av för att minska miljöpåverkan och samtidigt glädja plånboken är:

- Byt till lågenergilampor eller gå ner i watt
 - Stäng av alla standby-apparater som tv, digitalboxar och laddare
 - Minska bilåkandet eller byt till bränslesnålare bil alternativt miljöbil
 - Köp närproducerade eller miljömärkta produkter
 - Sänk inomhustemperaturen, en enda grad har betydelse över året
- Störst påverkan på miljön skulle det ha om vi byter till miljöbil eller minskar bilåkandet genom att ta tåget, bussen eller cykeln om det går, avslutar Linda Schentz.

Kerstin Orsén

kerstin.orsen@ledarna.se

Faktaruta:

Namn: Linda Schentz

Ålder: 33 år

Arbetsplats: Strålfors AB

Titel: Miljökoordinator

Aktuell: Årets GMfiare

Bästa miljöbidrag: Försöker handla närproducerat eller miljömärkt när det finns

Miljösynd: Kör mycket bil då de platser jag jobbar på är svåra att ta sig till med allmänna kommunikationsmedel

Om fem år: Jag brinner för miljöfrågor och jobbar antagligen fortfarande med det då.

Läser: lyssnar mycket på böcker under bilresor; senast Guldkalven av Helene Tursten

Bakgrund: Började på Strålfors -94, tjänstledig för att plugga teknisk biologi med inriktning mot miljöteknik -96-99, 2000 började som miljö- och kvalitetsåkringledare, nu sedan förra året miljökoordinator för koncernen.

Nättips: På GMfs hemsida www.gmf.ledarna.se finns organisationskommitténs rapport i sin helhet.

3G-projektet:

Ett kliv mot ökad lönsamhet och friskare medarbetare

Nu startar hälsoutvecklingsprojektet Goda Grafiska företag i Göteborg. Målet är att bygga friskare företag, förebygga olyckor och minska sjukfrånvaron.

Projektet kickstartade med en inspirationsdag på Arken konferenscenter i Göteborg den 25 april. Närmare 110 deltagare samlades bland annat för att ta del av före detta fotbollsproffset Torbjörn Nilssons tankar om hur man motiverar medarbetare, få inspiration av företagsläkaren Birger Rexed, en av författarna till boken Långtidsfrisk och sist men inte minst få veta mer om hälsoprojektet.

Övergripande insatser

Tanken är att de företag som vill vara med själva ska styra inriktningen. Men i planeringsfasen har referensgruppen tagit fram ett smörgåsbord med prioriterade insatsområden som de grafiska företagen kan få hjälp med:

- Analys- och processtöd för lönsam hälsoutveckling
- Ledarskap som skapar hälsa och resultat
- Hälsoekonomi
- Medarbetarskap och arbetsglädje
- Friskvård och hälsoutveckling
- En säker, funktionell och trivsam fysisk arbetsmiljö
- Verksam rehabilitering

– Vi utgår från det enskilda företagets önskemål och har en hel del att erbjuda, från hälsobokslut till processtöd och utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete. Hälsoarbetet kommer att sprida sig och jag tror att fler och fler kommer att

Pernilla Jalneskog

ansluta sig, säger projektledaren Pernilla Jalneskog och gör bedömningen att cirka 30 företag kommer att delta aktivt.

I startgroparna

Redan nu har några av de drygt 50 initialt intresserade företagen kontaktat Pernilla Jalneskog för träffar med vd och företagsledningar.

– Vi har börjat sätta mål och identifiera målområden. Det är exempelvis att de vill effektivisera teamarbetet i arbetsgrupperna, utveckla ledarskapet eller få medarbetarna att själva ta ansvar för sin hälsa till exempel vid skiftarbete, berättar Pernilla Jalneskog entusiastiskt.

Just det sistnämnda börjar ta form genom ett koncept för skiftkörkort som riktar sig mot chefer och de som arbetar skift. Det ska innehålla avsnitt om kost, motion, sömn och drogförebyggande.

– Vi har också fått förfrågan om förebyggande företagshälsovård. Där gör vi en kartläggning för att kunna upphandla företagshälsovård som är anpassad till grafisk bransch eller har en vilja att nischas in sig, säger Pernilla Jalneskog.

Förankra med ledningen

Hon är noga med att inte hoppa över att ledningen ska sätta mål – långsiktiga mål med utgångspunkt i hur det är när det är som bäst, för att parafrasera Birger Rexed.

– Ja, vi vill arbeta för en bättre morgondag och inte hamna i problemlösande enbart.

Tufft mål

Redan i planeringsstadiet identifierades det övergripande målet att minska sjukskrivningarna hos de deltagande företagen med 25 procent. Det kräver att alla känner sig delaktiga och att personalen blir motiverad och upplever ökad hälsa. Arbetet kommer att bedrivas på tre nivåer: organisations-, grupp-, och individnivå.

– Goda Grafiska Företag är huvudsakligen ett managementprojekt för att skapa framgångsrika, hållbara och lönsamma företag, säger Pernilla Jalneskog.

När företaget väl identifierat sina mål finns det en välfylld verktygslåda bland annat i form av aktörer som har mycket verktyg och metoder att erbjuda. En erfarenhet Pernilla Jalneskog fått i projek-

Referensgruppen i hälsoprojektet.

tet är att många företag saknar kunskap om hur man mäter arbetsmiljöarbetet.

– Vi kan erbjuda skraddarsydda mätmetoder så att företagen kan räkna hem vad varje insatt krona ger tillbaka. Sedan kan insatserna inte alltid räknas hem så snabbt. Men det finns goda exempel där man räknat hem kostnaderna redan efter ett år.

Bakgrunden till hälsoprojektet är att den grafiska branschen är överrepresenterad när det gäller maskinolyckor. Försäkringsbolaget AFA har därför anslagit 4,1 miljoner till ett 3-årsprojekt som i och med kick-offen drar igång i praktiken.

Långsiktighet

Men tanken är förstås att effekterna av projektet ska leva kvar långt efter det att projektet har avslutats. Ett sätt att skapa långsiktighet är att skapa erfagrupper till exempel för VD:ar i små och stora företag där man kan ta tillvara den erfarenhet som byggt upp i projektet och sprida den.

– Vi vill försöka bygga upp bestående mötesplatser eller forum, kanske nätverk där man kan ta hjälp av kollegor i olika frågor. Här är också Grafiska Miljörådet och företagshälsovården viktiga aktörer, säger Pernilla Jalneskog.

Hälsoutvecklingsprojektet står öppet för alla företag som omfattas av Grafiska Miljörådet eller har försäkring hos AFA i göteborgsregionen. Regionen valdes just för att här finns alla grafiska företag representerade: små och stora företag, tidnings-, förpacknings- och civilgrafiska företag.

Kerstin Orsén, kerstin.orsen@ledarna.se

Kick-off i hälsoprojektet:

Så bygger du vi-känsla i teamet

– Förklara syftet med det du gör så blir det enklare att få med dig gruppen, säger Torbjörn Nilsson, coach, inspiratör och föreläsare.

På kick-offen föreläste Torbjörn Nilsson om hur man skapar vi-känsla i teamet. Förutom att vi-känslan kan skapa lite feelgood-stämning är det viktigt att skapa en miljö där medarbetarna eller spelarna hjälper varandra, menar han.

– Jag utgår från fotbollen. Den dagen du inte har vi-känsla börjar spelarna att titta enbart på sina egna arbetsuppgifter och det är ingen som gör det där lilla extra för att täcka upp för varandra. Du hjälper inte andra.

Tufft proffsliv

Torbjörn Nilsson inledde sin framgångsrika karriär i Jonsereds IF, slog igenom i IFK Göteborg och var professionell fotbollsspelare i PSV Eindhoven, Holland och FC Kaiserslauten, Tyskland.

– Jag hade hyggligt självförtroende, men taskig självbild och var lite blyg. Mådde ofta dåligt i PSV – jag var i ett fotbollslag som var för bra. Efter nio månader bröt jag kontraktet och flyttade hem. De erfarenheterna har jag haft nytta av i mitt ledarskap efteråt, säger Torbjörn Nilsson och förklarar att den ledaren han hade där inte var en sådan ledare han själv vill vara.

– Spelarna var en handelsvara. Där fick man inte må dåligt, ledarna hade inte tid att hålla på med sådana frågor.

Den egoistiska ledarstilen som förekommer i arbetslivet också, ger inte Torbjörn Nilsson mycket för.

– Vissa chefer är så förblindade av sin resultatjakt att människor inte är någonting värda utan bara blir en bricka i spelet.

Efter proffsåren valde han att satsa på en tränarkarriär och var bland annat framgångsrik förbundskapten för Sveriges U21-landslag i fotboll. Idag föreläser han om gruppdynamik, hur vi-känsla och engagemang skapas i team. Han drar ofta paralleller mellan idrott och arbete under föreläsningen.

Bygg upp vi-känslan

Det kan vara enklare sagt än gjort att bygga upp vikänslan i gruppen.

– Alla verksamheter är olika. Först gäller det för ledaren att titta på vilken grupp det är – erfaren eller oerfaren. För mig är det viktigt att alla jobbar mot samma mål och vet viktighetsgraden i målet. I det stora hela måste du veta var spelarna står.

Ledaren bör vara observant på att vissa alltid får reda ut problem, säger Torbjörn Nilsson.

Om din värdegrund inte stämmer överens med teamet måste du förändra den eller få med teamet på tåget.

Torbjörn Nilssons huvudtips är att göra saker tillsammans i hela teamet vid sidan om det vardagliga arbetet. Han tycker också att det är viktigt att ge feedback, ”korrigeringar av ledaren”.

Det handlar om att skapa en miljö där grundbehoven tillgodoses:

- Grupptillhörighet
- Trygghet
- Meningsfylld tillvaro
- Bli sedd
- Få en identitet

Några fallgropar

Ibland kan det vara svårt att skapa vi-känsla, delaktighet och engagemang.

– Ja, om du har tio medarbetare med en hemsk värdegrund. Det finns alltid människor som sätter sig på andra. Då får ledaren jobbar mera.

Hans erfarenhet som ungdomsledare och tränare, men också som fotbollsproffs är att det inte går att bygga ett bra team och skapa vi-känsla om det finns mobbing i gruppen.

– Se hur ditt team fungerar i motgång om du vill upptäcka eventuella mob-

bingtendenser, rekommenderar Torbjörn Nilsson.

Upplevd rättvisa

Torbjörn Nilsson poängterar särskilt att ledaren måste vara rättvis.

– I strävan efter målet måste det finnas ett mått av rättvisa. Ledaren bör vara observant på att vissa alltid får reda ut problem. När laget tappar bollen övergår jobbet till rutinjobb och du måste kämpa för att få tillbaka den. Ser inte ledaren det börjar den som får städa upp tröttna och upplever att det är orättvist att inte bli sedd.

Rättvisa kan betyda olika saker i olika grupper. På ungdomsnivå kan det handla om att alla får spela lika mycket. På elitnivå handlar det mer om att behandla alla lika och prata lika mycket med alla.

Vad är det viktigaste att tänka på om man vill vara en bra chef?

– Man måste våga vara sig själv. Men jag tror också att det är viktigt att ha känsla för människor och att tycka om människor, säger Torbjörn Larsson.

Kerstin Orsén,
kerstin.orsen@ledarna.se

Hur ska det vara när det är som bäst?

– Människor som får goda förutsättningar gör en bra insats, säger Birger Rexed. Chefen har huvudrollen när det gäller att få medarbetarna att må bra på arbetsplatserna.

Birger Rexed är företagsläkaren som blev rikskändis när han tillsammans med läkaren Johnny Johnsson och journalisten Anders Lugn skrev boken Långtidsfrisk. De vände upp och ner på vår syn på sjukfrånvaro genom att se vad det är som gör att många människor faktiskt inte blir sjuka.

Vänd på tänket

Birger Rexed är övertygad om att det går att få ner sjukfrånvaron. Hur går det till då? Birger Rexed förespråkar att man ställer sig tre frågor:

1. Hur är det när det är som bäst?
2. Hur är det nu?
3. Vad bör vi då göra?

Förhållningssättet är att utgå ifrån när det är bra – när allt flyter på som det ska – och ha fokus på att arbeta hälsofrämjande.

Så går det till

Egentligen är det ganska enkelt, menar Birger Rexed. För att skapa en hälsofrämjande arbetsplats krävs fyra saker:

Det är först när medarbetarna har lyckats som chefen har lyckats

- Främjande ledarskap
- Tydliga mål
- Effektiv kommunikation
- Allas delaktighet

Cheferna har en central roll när det gäller att få medarbetarna att må bra på arbetsplatsen och när det gäller att sänka sjukfrånvaron.

– En chef måste tycka om människor, ha förmågan att skapa och upprätthålla relationer och vilja leda. Det är först när medarbetarna har lyckats som chefen har lyckats, säger Birger Rexed.

Därför är cheferns viktigaste uppgift att skapa förutsättningar för medarbetarna att göra ett kanonjobb, vara motiverade och engagerade samt nå sina mål.

– För att må bra på jobbet krävs att medarbetarna har en känsla av sam-

– Det är inte hur jag har det – utan hur jag tar det, säger Birger Rexed.

manhang, det vill säga att de känner att arbetet är begripligt, hanterbart och meningsfullt, säger Birger Rexed.

Kerstin Orsén,
kerstin.orsen@ledarna.se

Anna Serner - ny VD på Tidningsutgivarna

Anna Serner blir Tidningsutgivarnas nya VD. Hon kommer att efterträda nuvarande VD:n Barbro Fischerström, som i inledningen av nästa år lämnar VD-rollen efter 12 år. Anna Serner lämnade Reklamförbundet 2006 efter åtta år som

Anna Serner tar över efter Barbro Fischerström. Fotograf Carl Swensson

VD. Därefter har hon fungerat som konsult inom reklam- och mediefrågor. Hon har bred erfarenhet av olika styrelseuppdrag inom medie- och kulturområdet liksom av att vara expert och rådgivare inom politiskt tillsatta utredningar och projekt. Bland annat är hon ledamot av DigitalTV-kommissionen.

– Mediebranschen befinner sig i stark utveckling. Få tidningar är enbart papperstidningar numera. Det ska bli spännande att vara med i de förändringar som Tidningsutgivarna kommer genomföra för att bli en kanaloberoende organisation för medieutgivare, säger Anna Serner i ett pressmeddelande från TU.

I linje med den inriktningen är hon inte främmande för att Tidningsutgivarna kan komma att heta Medieutgivarna nästa år enligt uppgifter i Dagens Industri.

Alla friskare på "manlig" arbetsplats

Så kommer lite glädjande nyheter för alla i grafisk bransch, som ju ännu så länge är mansdominerad. Kvinnor som jobbar i företag med övervägande män är mindre sjuka än kvinnor som arbetar i företag med en jämn könsfördelning. Även bland män finns en tendens till lägre sjukfrånvaro i mansdominerade företag.

Det visar en sammanställning av 2 000 privata företag med fler än 74 anställda, både tjänstemän och arbetare. Studien har genomförts inom ramen för forskningsprojektet Hälsa och framtid, av bland andra Centrum för folkhälsa och Karolinska institutet.

AVTALSTIDER

– sätter P för tjänsteresa

Just när jag skriver detta har jag tvingats stanna kvar i Stockholm istället för att åka på en tjänsteresa till Luleå och Kiruna. Orsaken: konflikt mellan HTF och SAS, strejk och inställda flyg. Under våren har det ju "hettat till" inom vissa områden och medlingsinstitutet har fått gå in och agera. Då detta skrivs har precis medlare utsetts för avtalstvisten mellan Grafiska Företagens Förbund och Grafiska Fackförbundet om nytt Civilavtal och Förpackningsavtal.

Vi inom GMf/Ledarna har ännu inte tecknat några nya avtal med våra motparter inom den grafiska branschen, MIA, GFF och TU, men förhandlingar inleds om någon vecka. På de nya tjänstemannaavtalen på privata sidan som är tecknade kan man urskilja följande huvudpunkter:

Föräldralön

Rätten till föräldralön förlängs från tre till fyra månader. För att få ta del av detta måste man ha varit anställd en viss tid.

Nationaldagen

I de flesta avtalsområden har man reglerat förlusten av en ledig dag om nationaldagen infaller på en lördag eller söndag med en extra ledig dag utan löneavdrag.

Flexibel pensionsålder

Avtalen gäller även de som stannar kvar i anställning till 67 års ålder.

Lön

I princip alla sifferavtal inom tjänstemannaområdet har följt industrins linje där man kom överens om ett löneutrymme om 10,2 procent under tre år. Inom de flesta områden har 0,6 procent av summan (0,2 procent per år) avtalats att avsättas som pensionspremie.

Ledarna driver, förutom ovan, frågor i kring lönebildning/Ledaravtalet. Vi menar att för att lyckas med individuell lönesättning ska ett lokalt tillämpningsavtal skrivas och där det tydligt ska anges hur avtalet tillämpas lokalt. Vem har ansvar för vad, vilka befogenheter har var och en, tidpunkter för revision och hur dialogen ska gå till och hur den ska kvalitetssäkras. Varje år ska uppföljning och analys av lönesättningsprocessen ske.

Föräldralediga ska omfattas av lönerevisionen och bedöms efter förväntad prestation. Företagets lönepolicy och väl kända lönekriterier ska ligga till grund för lönesättningen. Den som är chef ska utvärderas utifrån sin förmåga att skapa resultat genom ett gott ledarskap. Vidare vill vi särskilt trycka på möjligheten att ha individuella eller alternativa revisionsdatum för att helt kunna fokusera på individen och individens prestation. Då ökar också möjligheten till en mer kvalitativ dialog. Vi vill också komma överens om ett partsgemensamt ansvar för utbildningsinsatser kring lönesättning.

Så nu är det bara att kavla upp ärmarna och hoppa in i förhandlingarna. Mer information följer i nästa nummer.

Avslutningsvis vill jag passa på att önska er alla en riktigt härlig och solig sommar!

Annica Söderberg
Annica Söderberg
annica.soderberg@ledarna.se

Grafikernas avtal klart

Det varsel som lagts blåstes av i sista stund då Grafiska företagens förbund och Grafiska facket accepterade medlarnas bud. Avtalen löper på tre år och ger 10,2 procent under perioden. Avtalet innehåller en arbetstidsförkortning med 12 minuter per vecka, varför löneutrymmet reducerats med 0,5 procent.

Mer information finns på www.gf.se respektive www.grafiska.se

Berlingpriset åter i rampljuset

Onsdagen den 23 maj var en stor dag i dubbel bemärkelse. Dels firades Carl von Linnés 300-åriga födelsedag med pompa och ståt och med en blomsterprakt av stora mått i framförallt Uppsala. Dels samlades intresserade bokvänner i Kungliga biblioteket i Humlegården för att celebrera utdelandet av årets Berlingpris och se de många fina alster pristagaren framställt.

För att få kunskap om Berlingantikvan och de bokstäver som upphovsmannen Karl-Erik Forsberg framställt, lämna-

des i dialogform en fyllig beskrivning av Forsbergs hustru Geith och en tidigare pristagare H C Ericson. Grunden här-

rör från Berlingska Stilgjuteriet i Lund där Forsberg redan 1951 lanserade sitt typsnitt som sedan vunnit så stor framgång.

Förlagskoncernen Berling Media och dess verkställande direktör Thomas Grahl har sedermera haft en vision att skapa en ny komplett typsnittsfamilj under namnet Berling Nova. Till att utföra detta komplicerade arbete har typsnittsformgivarna vid Pagenas design

Småföretag får hjälp att bedöma arbetsmiljörisker

Småföretag tycks ha svårare än större företag att upptäcka risker i arbetsmiljön. IVL Svenska Miljöinstitutet får 1,5 miljoner kronor från AFA Försäkring för att hjälpa småföretag inom grafisk industri och oorganisk ytbehandlingsindustri att bedöma kemiska risker.

Arbetsmiljöverket driver idag kravet att riskbedömning ska göras på arbetsplatserna. Samtidigt tyder verkets inspektioner på att många företag inte gör bedömningar. Det finns också tecken på att de riskbedömningar som trots allt görs på småföretag kan vara otillräckliga. De har inte samma tillgång till expertis som större företag. På grund av begränsad

kunskap inser de inte heller när de skulle behöva hjälp utifrån.

– Om riskbedömningar och åtgärder inte genomförs eller de inte håller måttet så faller en stor del av arbetsmiljöarbetet, säger Ann-Beth Antonsson, IVL Svenska Miljöinstitutet.

IVL Svenska Miljöinstitutet ska utvärdera olika typer av metoder för kemisk riskbedömning inom oorganisk ytbehandlingsindustri och grafisk industri för att se vilka som är optimala för små företag. I utvärderingen ska en rad hypoteser testas, såsom att kvaliteten i åtgärderna blir bättre om de baseras på en generell riskbedömning gjord av en expert än om

de små företagen gör den själva. En annan hypotes är att om det inte ges råd om åtgärder som enkelt kan anpassas till arbetsplatsen så kommer man i mindre utsträckning vidta åtgärder än om det ges anpassade råd.

I utvärderingen ingår också att samla in synpunkter om hur metoderna uppfattades av företag och vilka faktorer som påverkade deras användning.

– Man kan exempelvis inte rekommendera en metod som ger bra kvalitet men som få använder, om man inte förbättrar metoden så att fler vill använda den, säger Ann-Beth Antonsson, IVL Svenska Miljöinstitutet.

Exempel på Henrik Nygrens verk:
 Mats Gustafson, 1989-2001. Nordiska Akvarellmuseet, 2001. Konstkatolog.
 Henrik Nygren's ABC. Tuss, The ultimate simple solution, 2005. Leksak.
 CXVIG 60 år. Posten Frimärken, 2006. Jubileumsfrimärke till kungens 60-årsdag.

Bilder: Henrik Nygren AB

Så här lyder juryns motivering:

”Berlingpriset 2007 tilldelas formgivaren Henrik Nygren för att han äger en unik röst i det typografiska samtalet, hans minimalistiskt avskalade formgivning präglas av kärlek till typografins ursprungliga taktilla verklighet – typen, papperet, trycket, färgen, formatet, bindningen.

Henrik Nygren har en typografisk arbetsmoral som känns uppfordrande i vår digitala vardag, han väljer till exempel typsnitt med osvikligt omdöme, endast några få i det oändliga utbudet godkänns av hans stränga öga.

Och han drar sig inte för att dramatiskt dra ner tempot genom att använda boktryck! Dock hans formspråk är inte tillbakablickande. Med kreativ nyfikenhet och stark tilltro till brukarens intellektuella kapacitet närmar han sig sina uppdrag, små som stora. Stark och tydlig enkelhet parad med raffinerad elegans är egenskaper som ger hans röst en alldeles egen och vacker ton.”

med Örjan Nordling i spetsen varit idégivarna.

Bildningsstipendier har varit för unga formgivare relativt ny företeelse. Förlande års stipendiater presenterade sina arbetsresultat och fick fina vitsord för dessa. Till årets mottagare hade juryn utsett Petter Törnkvist och Axel von Friesen vilka fick goda råd i det framtida studerandet av H C Ericson. Tidpunkten var sedan kommen för att 2007 års

Berlingpris skulle utdelas. Hans Cogne, professor och en av jurymedlemmarna höll en saklig presentation av de arbetsuppgifter och resultat årets pristagare Henrik Nygren framställt, mest under sin verksamhet på Gotland.

Sammankomstens moderator Lars E Pettersson tillsammans med eith Forsberg hade sedan finaluppdraget att överlämna diplom och ärebetygelser till Nygren och publiken avslutade med fina applåder.

Som avslutning fick auditoriet se och avlyssna den engelske typografen formgivaren och tryckaren Alan Kitching där han berättade om sina expressiva verk. Där presenterades färg och form i en oändlig mängd och där inga svårigheter tycks föreligga för att forma modern grafisk konst.

Lars-Erik Lundell

Var rädd om din sömn

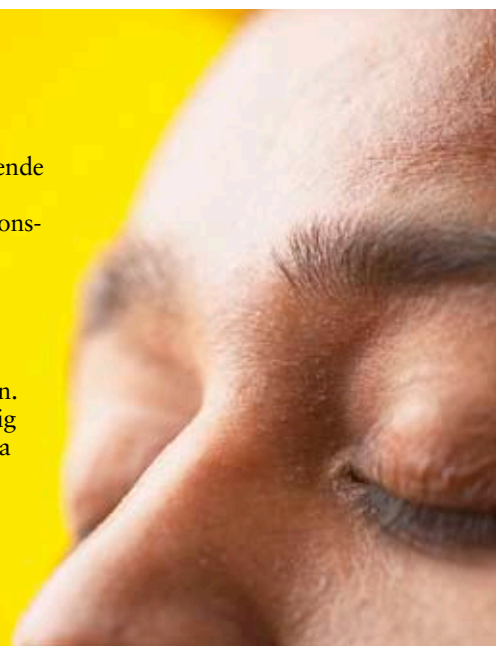
Trötthet, ett av huvudsymptomen hos utbrända, har en direkt koppling till antalet mikro-uppvaknanden under natten. Och långvariga sömnstörningar och trötthet fördubblar risken att bli långtidssjukskriven. Det konstaterar forskare vid Institutet för psykosocial medicin, Karolinska Institutet.

Sömnexperternas råd för bättre sömn är:

- Regelbundna sovtider oavsett arbete eller ledighet.
- Stig upp tidigt och sov inte för mycket.
- Mycket fysisk aktivitet och dagsljus.
- Se till att sovrummet är mörkt, tyst och svalt.
- Säg nej till åtaganden både privat och på jobbet som kräver ett stort engagemang och fokus.

- Varva ner två till tre timmar före sänggående varje kväll.
- Sömnproblem, djup trötthet, koncentrations- och minnesproblem, täta infektioner, problem med magen, hjärtklappning, lust, ångest eller nedstämdhet kan vara signaler att du befinner dig i en allvarlig obalans det vill säga stress. Ignorera dem inte. Försök att förändra situationen. Allvarliga lägen brukar inte lösa sig av sig själva. Skapa alternativ det ger ofta bästa förhandlingsläge. Backa annars ur och skapa distans.

Källa: Alecta

Kartan ska ritas om – men hur?

Den tuffaste nöten att knäcka vid Grafiska Medieförbundets representantskapsmöte i april var hur förbundet ska organiseras för att säkra medlemmarnas demokrati och inflytande.

Organisationskommittén presenterade vid representantskapet sitt arbete där de tagit fasta på de synpunkter som framkommit och då i första hand kravet på färre avdelningar. Förslaget bygger på en organisation med cirka åtta avdelningar för att ta hänsyn till geografiskt läge, antal medlemmar, ålderstruktur och aktiviteter i respektive avdelning.

– Inget är hugget i sten, men vi måste få en rimlig fördelning av medlemmarna, sa Hans-Erik Forssten som tillsammans med Lars-Erik Karlsson, P-A Bäcklund och Linda Schentz tagit fram organisationsrapporten.

Alla avdelningar har haft möjlighet att diskutera organisationsförslaget på sina respektive årsmöten. Vid representantskapsmötet präglades diskussionerna av oro att avdelningarna skulle bli så stora att medlemmarna inte kan ta sig till av-

delningsmöten och av svårigheterna att rekrytera yngre personer till förtroendeeuppdrag i avdelningarna.

– I Östergötland samlar vi cirka tio procent av medlemmarna på våra möten. Syftet har alltid varit att försöka bli fler på våra möten och öka gemenskapen. De äldre känner gemenskap men de yngre dyker inte upp, sa Gerhard Dreilich och mötte flera instämmande nickanden från andra avdelningsordförande.

Ett enhälligt representantskap antog orga-

nisationskommitténs rapport och beslöt att kalla alla avdelningar till ett möte med förbundsstyrelsen i höst. Mötet kommer enbart att ägnas åt problemet att rekrytera medlemmar till förtroendeposter och kommande sammanslagningar.

Övrigt i fokus på RS

- Ombudsman Annica Söderberg rapporterade om förhandlingsverksamheten (läs mer i separat artikel).
- 2006 års verksamhetsberättelse godkändes.
- Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.
- Budgetförslagen antogs.
- Jubileumsskriften börjar växa fram inför förbundets 100-årsdag i april 2008.
- Årets GMfare, Linda Schentz, fick ta emot priset (läs mer på sidan 4).

Kerstin Orsén

Rapport från GMf Östergötlands årsmöte

Torsdagen den 15 mars inbjöd Gmf Östergötland sina medlemmar med respektive till årsmöte på Racketstadion i Norrköping. Förutom årsmötesförhandlingar bjöds deltagarna på boulespel med kort introduktion samt besök på NT's tidningsstryckeri efter mötet.

Boulespelet blev en lyckad inledning och efter de stipulerade spelomgångarna stod det klart att Sven Svedenberg från Katrineholm och Magnus Bernheden från Årvidaberg kunde koras som Avd 506 mästarlag i boule.

I det följande årsmötet deltog 13 personer. Styrelsen omvaldes och Leif Lindell, Norrköping invaldes som styrelsesuppleant.

När föreningens angelägenheter diskuterades kom valberedningens svåra uppgift att stå i centrum. Orsaken är den att GMf Östergötland inte kommer att få en valbar styrelse till nästa årsmöte. Styrelsen fick i uppdrag att hitta möjligheter att uppgå i annan förning alternativt att lägga ner verksamheten. Styrelsen kommer att informera alla medlemmar personligen med en skrivelse och en uppmaning att besöka höstmötet där de möjligheter som finns

måste diskuteras. Som avslutning på årsmötet fick Åke Eriksson, Åby GFT's hedersmärke för att han i 25 förtjänstfulla år skött sin revisorsuppgift för avd 506.

Gerhard Dreilich

Mästarlaget gratulerar Åke Eriksson

Pension lockande ämne i Väst

Irene Rundberg, Försäkringskassan, Göteborg informerade om vår pension vid avd 503 Väst medlemsmöte på onsdagskvällen den 23 maj. Ett 20-tal medlemmar hade lockats till mötet, som hölls i Lilla Bommens Konferenscenter. Deltagarna fick en lysande information om pensionen. Av alla frågorna att döma var det ett intressant ämne som avdelningen bjöd in till information omkring. Vid mötet deltog även förbundsordföranden Hans-Erik Forssten. Han berättade om aktuella frågor inom GMf och Ledarna. Efter mötet bjöds deltagarna på en god buffé.

P-A Bäcklund

Omvald styrelse i Ljungby

Årsmötet för avdelning 521 Ljungby gick av stapeln den 4 april i lokaliteten Strålfors personalmatsal. Mötets datum var lite senare det här året, än tidigare år. Ett 15-tal deltagare slöt upp och visade intresse för att välja om styrelse och dess representanter.

Verksamhetsberättelse och revisorsgranskad kassarapport godkändes. De övriga frågorna var kortfattade och mötet avslutades med en mycket smaskig macka och kaffe därtill.

Peter Hult

GMf Malmö på studiebesök:

Sagan om Aller-koncernen

Aller fick besök av GMf:are från malmöavdelningen. 14 medlemmar träffades bakom stadsteatern i Malmö för att åka till Danmark. Bussresan tog cirka en timme och väl framme i Allers i Taasterup togs vi emot av Michael Aller som hälsade oss hjärtligt välkomna. Vi visades runt i tryckeriets olika avdelningar.

Medlemmarna tyckte att det var en fantastisk anläggning. Särskilt de äldre var imponerade eftersom de har växt upp i en helt annan tryckerimiljö. Mycket var moderniserat, datoriserat och framförallt automatiserat. De stora pappersrullarna som forslades fram och matades in medan pressarna fortfarande rullade på. Genom falsning och häftning och skärning tills det plockades upp och buntades ihop och packades på pallar för leverans.

Efter denna uppvisning bjöds det på danska smörgåsar med dricka som smakade alldeles förträffligt. Michael Aller berättade historiken bakom allt detta medan vi åt. Här återges i korthet delar av den intressanta historiken.

Anrikt företag

Carl Allers förlag grundades 1873 av Carl Julius Aller och hans hustru Laura. De pantsatte 1874 hela sitt bohag för att ge ut Nordisk Mønster Tidende. Tre år senare kom första numret av Illustreret Familie Journal, som ges ut än i dag.

Redan 1894 startade Allers förlag i Helsingborg. I dag ger man ut 28 tidningar i Sverige och 68 tidningar totalt i Norden.

I dag styr Bettina Aller koncernen tillsammans med kusinerna Erik och Katinka Aller. Bettina Allers far Jörgen Aller dog för fyra år sedan. De hade kontor bredvid varandra och han stod henne nära.

”Det går inte en dag utan att jag saknar honom. Han älskade och njöt av livet. Till skillnad från mina förfäder var jobbet inte allt för honom. Han var aldrig stressad och hade alltid tid. Han njöt av att umgås med vänner, se solen gå ner över hamnen, ta en öl med fiskarna när de kom in med dagens fångst.”

Hon hävdar att pressen inte har ökat på henne sedan hennes far dog, eftersom han redan lämnat över mycket ansvar på henne.

”När jag frågade honom om råd, svarade han lugnt. ’Jag vet inte. Vad tycker du?’ Då blev jag arg och sa att jag vill höra vad han tyckte. Då svarade han: ’Titta inom dig Bettina, så vet du svaret.’ Jag saknar verkligen pappa i mitt liv, men inte när det gäller affärsbeslut.”

Grundarna Carl och Laura Aller pantsatte hela sitt bohag år 1874 för att kunna ge ut en av koncernens flaggskepp, numera Femina.

Ny mediekarta

Sedan Bettina Aller tog över Allerkoncernen 1992 har mediekartan till stor del ritats om. Ännu i slutet av 1990-talet var Aller ett försiktigt gammalmodigt förlag som väntade i det längsta med investeringar.

Bettina Aller initierade köpet av svenska Årets Runt 1999.

”Det var jättekul och vi är nöjda med köpet. Nu slipper Allers och Året Runt konkurrera med liknande material. Vi har också slagit ihop administrationen för de bägge tidningarna. Jag tror att Bonnier är glada att vi håller liv i ett av deras tidigare flaggskepp.”

Med köpen av Året Runt och Svensk Damtidning 1999 inleddes en period av aggressiva investeringar också på andra marknader.

2001 byggdes ett nytt, toppmodernt tryckeri strax utanför Köpenhamn.

”Vi för förhandlingar med facket för att få trycka dygnet runt, vilket krävs för att vi ska fortsätta att vara kon-

kurrenskraftiga. Ännu så länge säger facket nej, men vi måste hitta en lösning.”

I oktober 2006 köpte Allers svenska Spray för 150 miljoner kronor från Bertelsmann-ägda Lycos Europe. Spray var en av IT-erans mest spektakulära företagsbubblor. I augusti 1999 gick Investor in med en miljard kronor. Sju år senare övergav Wallenbergarna portalbolaget.

”Sprays problem är att de saknat bra redaktionellt innehåll. Vi kan tillföra det. Tekniskt har Spray fungerat bra, däremot har portalen varit tråkig och färglös.”

Strax för jul återupplivade Allers också det samägda bolaget Scandinavia Online (SOL) ihop med Eniro. Aller äger 49,9 procent av det nya bolaget. Redan i år väntas SOL leverera ett positivt resultat på cirka 7 miljoner kronor.

Framtida lanseringar

Nästa steg blir att köpa en stor portal på den danska marknaden och samordna de tre ländernas internetverksamhet.

”I framtiden lär vi också lansera tidningar som bara ligger på nätet, främst inom business-to-business och specialtidningar.”

Om tre år lämnar Allers det tidningshus där förlaget suttit i fem generationer. Mediekoncernen har vuxit ur sitt anrika förlagshus. Det nya huvudkontoret med glasfasad och atriumgård ska samla alla verksamheter utom tryckeriet. Slutnotan för bygget väntas stanna på en halv miljard danska kronor.

Bettina Aller bygger vidare på det medieimperium som Carl Julius och Laura Aller lade grunden till för 135 år sedan. Hon må vara äventyrlig privat, men professionellt ligger strategin fast.

Med de orden avslutar Michael Aller historiken. Han tyckte det var jätteroligt att vi ville komma på studiebesök och hälsade oss varmt välkomna åter.

*Göran Zaar
Sekreterare, Malmö avd 510*

Årsmöte för avdelning 510, Malmö

Vårt Årsmöte avd 510 Malmö
Göran Zaar med Bowlingklotet
Kockums-Fritid i Malmö

Avdelning 510, Malmö årsmöte hölls på Kockums-Fritid som ligger intill Turning Torso.

Tio medlemmar hade samlats. Tyvärr fick vi återbud av några medlemmar.

Mötesmedlemmarna godkände föreningens och stiftelsens verksamhets- och kassaberättelser samt revisorernas berättelse. Dessutom fick respektive styrelse ansvarsfrihet fram till nästa årsmöte.

Föreningens styrelse består efter årsmötesvalen av:

Ordförande	Karl-Erik Andersson
V Ordförande	Claes-Göran Dysenius
Kassör	Robert Olsson
Sekreterare	Göran Zaar
Suppleant	Kjell-Arne Svärd

Karl-Erik Andersson informerade mötesmedlemmarna angående eventuell sammanslagning med Helsingborgs avdelningen. Helsingborgsstyrelsen har varit i kontakt med Malmöstyrelsen för att diskutera om denna sammanslagning är genomförbar. Respektive styrelser ska ta upp detta med sina medlemmar på respektive årsmöten. Malmö medlemmar godkände detta förslag.

Också förbundet är inne på den linjen att sammanslagningar mellan avdelningar är positivt. Motiveringen är den att förbundet vill att det ska vara färre avdelningar med mer aktiviteter än fler avdelningar med mindre aktiviteter. Ett förslag lades fram till styrelsen om att lägga årsmötet på Sassinzfärjan 2008.

Detta med tanke på att det kommer fler medlemmar på denna tur.

Styrelsen tyckte detta var ett bra förslag och kommer att göra så till år 2008.

Ordförande tackade medlemmarna för visat intresse och avslutade årsmötet.

Det serverades pytt i panna efter mötet som smakade väldigt bra. Lagom mätta gick vi ner till bowlingbanorna och spelade. Det blev en rolig timme med motion och våra olika spelstilar kunde vi alla skratta och gråta över. Resultatet kan vi diskutera en annan gång, men roligt och trevligt hade vi. Det här är underbart att träffas med en så bra gemenskap. Vi i styrelsen och även medlemmarna som var med hoppas på att det blir en större uppslutning till nästa gång.

Göran Zaar
Sekreterare

Ledarnas RS:

"Vi har valt rätt väg"

– Att företräda och försvara chefers ställning på arbetsplatsen och i samhället är grundpelaren i vår verksamhet, sa Ledarnas ordförande Annika Elias vid representantskapet den 10 maj. I sitt öppningstal betonade hon medlemmarnas rättighet att kräva professionell service och att Ledarna ständigt arbetar med att öka kvaliteten. Annika Elias framhöll vidare att fackföreningar inte längre självklart framställs som "the good guys" och de svagas försvarare på tidningarnas debattsidor, utan som en del av övermakten.

– Ifrågasättande av värdet av att överhuvudtaget organisera sig har vuxit sig allt starkare, främst hos unga människor. Den diskussionen är det största hotet mot vår verksamhet, men också en möjlighet till fortsatt tillväxt, sa Annika Elias.

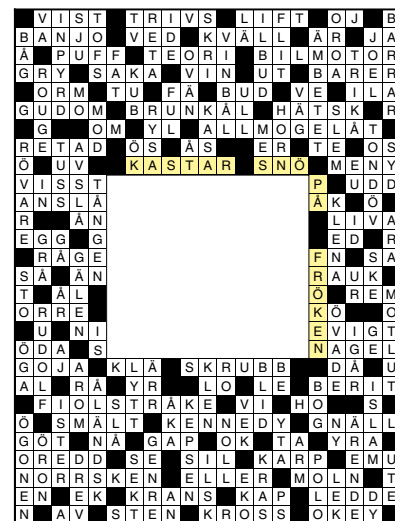
Hon talade också om den väg Ledarna har slagit in på.

– Det senaste årets händelser visar tydligt att vi valt rätt när vi fokuserat den individuella medlemmen som grund för vår gemenskap och den professionella servicen som grund för medlemsvärdet, förklarade Annika Elias.

Representantskapet ställde sig bakom inriktningen i den strategiska planen och godkände förbundsstyrelsens förslag om ramar och riktlinjer för verksamheten, vilket bland annat innebär att medlemsavgiften till förbundet är oförändrad.

RS valde också en ordinarie och två suppleanter till Ledarnas förbundsstyrelse. Valutskottets förslag gick igenom efter sluten votering. Peter Borglin från Sjöbefälen valdes som ny styrelseledamot. Som suppleanter valdes Eva Willén från Kost & Näring och Lars-Olov Uhlin från FFF – föreningen för företagsledning.

Lösning nr 1 -07

Tack för alla inskickade svar.
Den först öppnade rätta lösningen
av kryptot nr 1-07 var insänd av
Gerhard Ekberg i Älmbult.
Kryzzredaktionen skickar en trisslott
och önskar lycka till med dragningen.

Sommarkrypto nr 2 -07

	1	2	3	4		5	6	7	8	7		9	6	1	10		11	6		12										
7	13	14	15	6		16	1	11		10	17	3	7	7		16	1		16	3										
18		7	14	9	5		17	1	17	14	19		20	14	4	14	21	7	6	4										
15	3	10		10	1	5	6		6	9	20		6	17		17	8	14	9	6										
	9	14	12		7	14		14	10		17	3	4		21	22		21	14	15										
20	23	15	7	13	8	21		20	14	16	23	9		5	18	17	20	6		6										
	9			8	20	19	21	20		14	21	4	8	17	7	17	3	12	12											
1	15	15	6			15	23		19	2			15	8		14	15		17	14										
2		22	17	6		6	12	14	17	7	8	21	14	9			7	13	19	9										
6	21	20	8	13	6											8	21		6	20	6									
9	R	U	N	A												21										18	9		6	
4			7	8	20																				24	9	18	21	15	14
6	7	12		5	3																				23		15	19		10
	14	4	12	8	9																				21	19	15		4	3
14	11		3	7	6																				7	21	6	13	6	
4		22	17		20																				2	22		4	3	15
1	17	9	8	10	6																				9	3	4			9
	3		7	1	9																				14		6	9	14	6
15	1	3		24	21																				2	6	17	6	21	20
9	8	7	10			20	9	8	17	11	14	9	6	2		21	8	2		14										
8	7		3	4		9	23			1	9		9	19			21	6	4	21										
17	14	10	4	6	2	14	9	8	6	17		7	6		14	17			6											
17		3	12	2	8	10		2	13	8	7	2		20	17	18	24	7	2	14										
6	2	2		3	10		5	1	9		12	19		17	3		18	2	2											
	11	3	14	17		14	1		14	10	6		17	3	20	8		11	14	2										
24	23	9	2	11	18	21	2		7	1	15	15	6		14	7	7	18		3										
1	2		2	6		15	8	13	6	21		1	15	15		18	2	17	8	20										
17		16	6		13	14	10	14		15	3	21	6	1		9	3	6	15											

En utmaning för alla kryptoälskare!
 Den först öppnade rätta lösningen
 belönas med trisslotter.
 Skicka lösningen till:
 Media Grafica, Box 120 69,
 102 22 Stockholm.
 Glöm ej att ange namn och adress.

Namn.....

Adress.....

Postadress.....

Tips för dig som jobbar skift

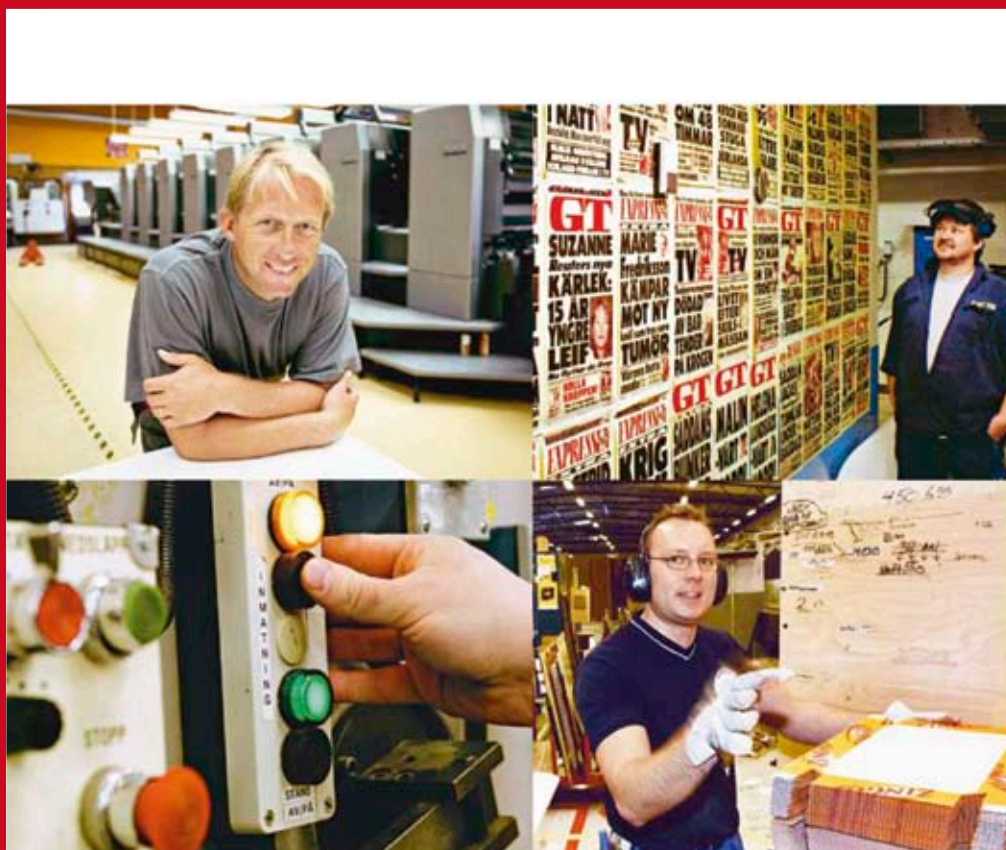
**Ska jag som har nattskiftet äta frukost innan jag sticker till jobbet?
Hur mycket behöver jag sova? Vilka hälsorisker behöver jag vara
uppmärksam på?**

Svaren finns i skriften Dag & natt – handbok i skiftarbete. Boken tar upp den forskning som finns om hälsoeffekterna vid skiftarbete. Grafiska Miljörådets ambition är att boken ska vara ett användbart verktyg för att skapa och vidmakthålla god arbetsmiljö på de företag som tillämpar skiftarbete.

”Vi hoppas att de tips, goda råd och bra exempel som finns i boken ska öka insikten om hur viktigt det är att man anpassar produktionen till människans förutsättningar vid olika typer av skiftarbete”, skriver författarna i förordet till boken.

Du kan rekquirera boken utan kostnad genom e-post till:

annica.soderberg@ledarna.se. Ange att det gäller Dag&natt samt din adress.

*Dag & natt ger tips
och råd till dig som
jobbar skift eller
har medarbetare
som gör det.*

Dag & natt

HANDBOK I SKIFTARBETE